

Vergaderjaar 2011–2012

33 008

Partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met het herstel van een lacune in de regeling van de voorwaardelijke beëindiging van de maatregel plaatsing in een inrichting voor jeugdigen

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 6 december 2011

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden hebben dit voorstel zo gelezen dat het een verfijning betreft van de Wet aanpassing van vrijheidsbenemende maatregelen voor jeugdigen die in 2010 in werking is getreden. Zij begrijpen uit de toelichting dat deze wet een lacune bevat betreffende de beëindiging van de maatregel plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (pij-maatregel) van rechtswege. In de praktijk zou blijken dat alle beëindigde pij-maatregelen aan de rechter worden voorgelegd, ook van diegene die de maatregel en de voorwaarden behorende bij het beëindigen van de maatregel succesvol hebben doorlopen. Klopt deze analyse van het voorstel?

Naar aanleiding van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State regelt dit voorstel tevens dat een terugplaatsing de maximale duur van de voorwaardelijke beëindiging niet kan overstijgen. De regering heeft het voorstel aangepast door aan artikel 77tb, vierde lid, Wetboek van Strafrecht (Sr) de volgende zin toe te voegen: «Deze duur kan de duur van de voorwaardelijke beëindiging maatregel niet overschrijden...» Deze leden vragen of met zekerheid gezegd kan worden dat de jeugdige met een pij-maatregel altijd na een resocialisatietraject terug in de maatschappij wordt geplaatst. Bestaat er de mogelijkheid dat door meerdere terugvallen de pij-maatregel eindigt zonder voorwaardelijke beëindiging? Waar ligt de grens?

De leden van de PVV-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van bovengenoemd wetsvoorstel. Deze leden hebben nog enkele vragen. Deze leden merken op dat voor die gevallen waarin een jeugdige de voorwaarden niet naleeft, de mogelijkheid wordt gecreëerd voor de

¹ Samenstelling:

Leden: Schouten, C.J. (CU), Staaij, C.G. van der (SGP), Arib, K. (PvdA), Çörüz, C. (CDA), Bruins Slot, H.G.J. (CDA), Vermeij, R.A. (PvdA), ondervoorzitter, Raak, A.A.G.M. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Dibi, T. (GL), Gesthuizen, S.M.J.G. (SP), Brinkman, H. (PVV), Roon, R. de (PVV), voorzitter, Toorenburg, M.M. van (CDA), Peters, M. (GL), Recourt, J. (PvdA), Schouw, A.G. (D66), Berndsen, M.A. (D66), Marcouch, A. (PvdA), Helder, L.M.J.S. (PVV), Nieuwenhuizen-Wijbenga, C. van (VVD), Steur, G.A. van der (VVD), Hennis-Plasschaert, J.A. (VVD) en Taverne, J. (VVD).
Plv. leden: Slob, A. (CU), Dijkgraaf, E. (SGP), Bouwmeester, L.T. (PvdA), Bochove, B.J. van (CDA), Koopmans, G.P.J. (CDA), Smeets, P.E. (PvdA), Kooiman, C.J.E. (SP), Ouwehand, E. (PvdD), Tongeren, L. van (GL), Karabulut, S. (SP), Elissen, A. (PVV), Dille, W.R. (PVV), Smilde, M.C.A. (CDA), Voortman, L.G.J. (GL), Spekman, J.L. (PvdA), Koşer Kaya, F. (D66), Pechtold, A. (D66), Kuiken, A.H. (PvdA), Bontes, L. (PVV), Burg, B.I. van der (VVD), Liefde, B.C. de (VVD), Azmani, M. (VVD) en Dijkhoff, K.H.D.M. (VVD).

rechter tot een kortdurende en tijdelijke terugplaatsing. Deze zogenaamde «time-out» kan ten hoogste tweemaal worden toegepast. Zij vragen waarom is gekozen voor het ten hoogste tweemaal toepassen van de «time-out.» Deze leden merken op dat reclassering niet elke (kleine) niet naleving van de voorwaarden bij het Openbaar Ministerie meldt. Is het niet beter om de «time-out» ten hoogste eenmaal te kunnen toepassen? De aan het woord zijnde leden vragen of een rechter de mogelijkheid heeft om, indien nodig, na een «time-out» nieuwe of aangescherpte voorwaarden aan de jeugdige op te leggen of dat de eerder opgelegde voorwaarden ongewijzigd blijven en hervat worden na het einde van de «time-out.»

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel, waarmee vooral technische wijzigingen worden aangebracht aan gebleken omissies. Zij hebben slechts enkele vragen en opmerkingen. Deze leden hechten veel belang aan de voorwaardelijke beëindiging van de pij-maatregel en de verplichte nazorg aan de jeugdigen. Om een jeugdige, soms na langdurig verblijf, zo soepel mogelijk te laten terugkeren in de samenleving is de beëindiging onder voorwaarden samen met het bieden van nazorg belangrijk. Wat zijn tot dusver de ervaringen met de verplichte nazorg? Zijn hiervan al resultaten zichtbaar?

Met betrekking tot het schrappen van de rechterlijke tussenkomst bij het eindigen van de pij-maatregel indien de nazorg naar wens is verlopen, vragen deze leden waarom aanvankelijk werd voorgesteld de rechter hierin wel een rol te geven. Welke mogelijkheden had de rechter in dergelijke procedures wanneer er geen signalen waren van de jeugd-reclassering dat de voorwaarden niet waren nageleefd? Waren dit dan hamerstukken of had dit toch enige functie? Was dit echt een niet voorzien bijeffect, een technische omissie?

De aan het woord zijnde leden lezen in de memorie van toelichting dat als de jeugdige zich niet houdt aan de gestelde voorwaarden, terugplaatsing in een inrichting mogelijk wordt. Deze terugplaatsing zou volgens de memorie van toelichting kortdurend en tijdelijk moeten zijn («time-out»). Dit blijkt wellicht onvoldoende uit de voorgestelde bepaling in de wet. Wat is de reactie van de regering hierop? Zou dit kortdurende en tijdelijke karakter niet explicieter in de wet moeten worden vastgelegd?

Deze leden constateren dat terugplaatsing in een jeugdinrichting wegens het niet naleven van de gestelde voorwaarden is beperkt tot maximaal twee keer. Wat gebeurt er indien de jeugdige zich voor de derde keer niet aan de voorwaarden houdt? Welke mogelijkheden zijn er dan?

De voorzitter van de commissie,
De Roon

De griffier van de commissie,
Nava